

Senior- og værdighedspolitik 2019-2022

Fanø Kommune

Byrådet, 16.12.2019

FORORD

Du sidder med Fanø Kommunes Senior- og Værdighedspolitik.

Politikken er blevet til i et samarbejde med de ældre, deres pårørende, repræsentanter fra Social- og sundhedsudvalget samt medarbejdere, der til daglig arbejder med omsorgs- og plejeopgaver i kommunen. Derudover har vi inddraget input fra andre kommuner, fremtidsforskningsstudier mv.

På Fanø er andelen af ældre borgere stigende. Mange har et godt helbred, men risikoen for en lang række sygdomme stiger, jo ældre vi bliver.

På Fanø vurderer vi, at det er nødvendigt at se på ældreområdet med nye øjne. Fanø Kommunes Senior- og værdighedspolitik er Byrådets bud på, hvordan vi kan sikre en balance mellem borgerens behov og de ressourcer vi har til rådighed – nu og i fremtiden.

God læselyst!

/ Johan Brink Jensen, Udvalgsformand Social- og sundhedsudvalget og Søren Lück Madsen, Velfærdschef.

INDLEDNING

Fanø Kommunes Senior- og Værdighedspolitik sætter rammen og retningen for de kommende års indsats på ældreområdet.

Politikken tager afsæt i bekendtgørelsen om værdighedspolitikker. Siden 2016 har alle landets kommuner formuleret en værdighedspolitik, der beskriver kommunens værdier og prioriteringer på ældreområdet. Værdighedspolitikken skal som minimum behandle følgende temaer:

- Livskvalitet
- Selvbestemmelse
- Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen
- Mad og ernæring
- En værdig død
- Pårørende
- Bekæmpelse af ensomhed

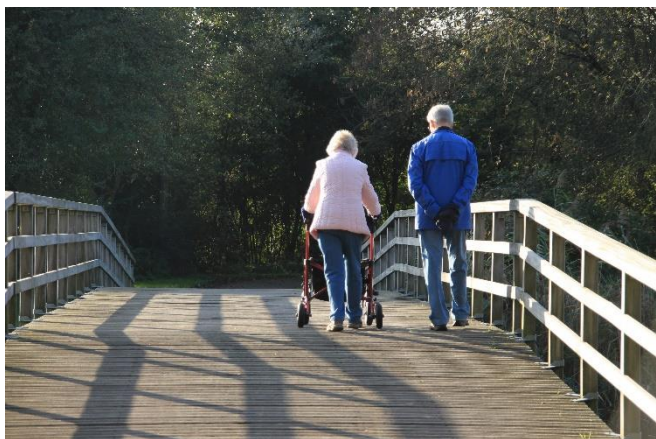
FREMTIDENS UDFORDRINGER

Det er velkendt, at vi står over for en demografisk udfordring. De næste mange år vil der blive flere ældre. Også på Fanø vil andelen af ældre stige i de kommende år og andelen af 65+ årige vil udgøre 41 % i 2037 (Kontur, 2017).

Den demografiske udfordring er imidlertid ikke den eneste udfordring for Fanø. Hurtigere udskrivninger og en omlægning fra stationær til ambulat behandling på sygehusene betyder at Fanø Kommune – ligesom resten af landets kommuner - i større omfang løser nye og mere komplekse pleje- og behandlingsopgaver. Fanø Kommune har, som resultat heraf, etableret et samarbejde med Sydvestjysk Sygehus og Esbjerg Kommune omkring sygepleje med akutfunktion.

Fremtidsforsker Anne-Marie Dahl betegner fremtidens ældre som de "vilde ældre". De "vilde ældre" har flere ressourcer og et bedre helbred end ældre i tidligere generationer. De stiller krav til deres "aktive seniorliv" og har selv en idé om, hvordan det skal udfolde sig. Det udfordrer medarbejderne, som skal være gearet til at servicere en ny gruppe af ældre borgere der ikke stiller sig tilfreds på samme måde, som de tidligere generationer gjorde det.

Hvis vi skal kunne håndtere udfordringerne, så vi også om 10 år kan levere den nødvendige ældrepleje til de svageste borgere, skal vi prioritere vores ressourcer. Vigtigst af alt skal vi øve os i, at tage afsæt i de ældres ressourcer – også når de har brug for hjælp.

POLITIKKENS MÅLGRUPPE

Behovet for støtte og hjælp er individuelt. Men for det enkelte menneske vil behovet typisk være stigende gennem voksenlivets faser. Målgruppen for Senior- og værdighedspolitikken kan derfor inddeles i tre grupper af ældre. Derudover er pårørende til svækkede ældre også i målgruppen.

Selvhjulpne og aktive ældre – som måske slet ikke ser sig selv som "ældre". Arbejdslivet er ophørt eller i sin sidste fase og man finder tid til at dyrke nye og gamle interesser, tid til samvær med familie og venner eller har måske ønsket om at tage det mere med ro og nyde naturen på Fanø.

Ældre som fortrinsvis bor i deres hidtidige bolig og i vid udstrækning klarer sig selv, men har behov for støtte til f.eks. praktiske opgaver og/eller pleje.

De svageste ældre som har behov for at være tæt på hjælp døgnet rundt. Det kan være ældre i en plejebolig med tæt kontakt til pleje- og sundhedspersonale. Og det kan være ældre i eget hjem, hvor hjælpen fra en ægtefælle/pårørende – i kombination med fagpersoners hjælp – gør det muligt, at blive i eget hjem.

Pårørende til svækkede ældre. Pårørende kan være ægtefælle, voksne børn, søskende andet familiemedlem eller en bekendt, som varetager pleje, omsorg og/eller praktiske opgaver hos den ældre med svækkelse pga. alder eller sygdom.

VÆRDIER

Fanø Kommunes Senior- og Værdighedspolitik bygger på Byrådets overordnede Velfærdspolitik og værdierne:

Helhedsorienterede løsninger & Samskabelse

Selvom man bliver ældre, er man stadig sig selv. Vi tilrettelægger indsatser, der afspejler borgerens behov og forudsætninger. På den måde iværksætter vi løsninger der giver mening for borgeren, og som virker efter hensigten. Vi arbejder med *hele* borgerens situation og *samskaber* ved at inddrage familiens og netværkets ressourcer.

Tværfaglig viden & Koordinerede forløb

I Velfærdsforvaltningen samarbejder vi på tværs af forvaltningens områder og sikrer at værdifuld viden deles på tværs af fagområder. Vi arbejder med klare arbejdsgange og sikrer effektiv vidensdeling i koordinerede forløb. På den måde opnår vi effektive indsatser, og undgår overlap og gentagelser.

Tidlig opsporing & Forebyggelse

I Fanø Kommune har vi fokus på tidlig opsporing og forebyggelse. Vi italesætter opmærksomheder og prioriterer gennemsigtighed og dialog. På den måde sikrer vi tillid og tryghed i samarbejdet med borgeren. Vi arbejder med tidlig opsporing og forebyggelse, og iværksætter indsatser der medvirker til at borgeren atter kan finde fodfæste i eget liv.

MÅLSÆTNINGER

Vi ønsker at understøtte det aktive ældreliv, hvor alle ældre er så selvhjulpne som muligt, så længe som muligt og inddrager de pårørende hvor det er relevant

Derfor vil vi have fokus på:

- At understøtte den enkelte ældre i så stor grad af selvhjulpnehed, som det er muligt
- At understøtte borgeren i at kunne være i eget hjem, så længe det er muligt
- At understøtte den enkelte i at vælge til-og-fra indenfor en fastlagt ramme af div. serviceydelser
- At bevare "klippekortet" i en dynamisk form
- At inddrage pårørende i det omfang det er relevant for borgeren og den pårørende

Vi ønsker at alle ældre har mulighed for, at få sund kost og gode mad- og måltidsoplevelser

Derfor vil vi have fokus på:

- Indflydelse – de ældre skal have indflydelse på hvad de skal spise
- Måltider der er sunde og nærende
- Fremstilling af måltider – tæt på hvor de skal spises, så duft og synsindtryk bliver en del af måltidet
- Mulighed for at skabe "måltidsfællesskaber" hvor de ældre kan mødes omkring måltidet – også selvom de stadig bor i egen bolig
- Flexibilitet og mulighed for f.eks. afmelding af måltider hvis planerne ændres

Vi ønsker at understøtte borgernes livskvalitet

Derfor vil vi have fokus på:

- At bevæge os væk fra at tænke livskvalitet som "kasser" og mere i individuelle behov
- At tænke i fysiske rammer når vi tænker livskvalitet – hvordan kan vi f.eks. indrette plejecenteret så det tilgodeser behov for samvær og alene-tid? Kan vi oprette seniorbofællesskaber? etc.
- Hjælpe midler og velfærdsteknologi til de borgere, der har brug for hjælp
- Vigtigheden af hygiejne – med fokus på individuelle behov samt variation i behov for bad f.eks. om sommeren vs. vinteren

Vi ønsker at alle ældre modtager sammenhængende pleje- og sundhedsindsatser af høj faglig kvalitet, og at de gives så tæt på borgeren som muligt

Derfor vil vi have fokus på:

- At Fanø er et lille samfund, hvor der er kort afstand mellem borgere og fagpersoner – det skal vi værne om
- Veluddannede medarbejdere – fokus på opkvalificering hvor der er behov
- Gengangere – borgerne bliver mødt af de samme medarbejdere i videst mulig omfang
- At medarbejderne arbejder sammen på tværs
- Ansættelse af faggrupper udover SSA/SSH mv. – f.eks. pædagoger, ergoterapeuter mv.
- At medarbejdere er velforberedt ved mødet med borgeren (har læst journal mv.)
- At højne inddragelsen af praktiserende læge

Vi ønsker at medvirke til at ældre ikke oplever ensomhed

Derfor vil vi have fokus på:

- Formidling af tilbud og aktiviteter f.eks. via "Aktivt Ældreliv"
- At bevare mødestedet
- Bevare og udnytte dagtilbud på plejecenteret
- At hjemmeplejen har en vigtig rolle i forhold til at motivere de ældre i eget hjem til at komme ud - f.eks. til erindringsdans, nyttehaven og øvrige tilbud
- At undersøge muligheden for at lave seniorbofællesskaber

Vi ønsker at alle døende får en fredelig og værdig livsafslutning

Derfor vil vi have fokus på:

- At der er ressourcer til rådighed så medarbejdere kan opkvalificeres med de fornødne kompetencer (f.eks. via værdighedspuljemidlerne)
- Tilknytning af frivillige (vågekoner) til de borgere, der ikke har pårørende
- At understøtte initiativer til oprettelse af f.eks. hospice.

FRA POLITIK TIL VIRKELIGHED

Senior- og værdighedspolitikken fastlægger værdier og retning for ældreplejen, men lægger også et bredere perspektiv på kommunens samlede indsats på ældreområdet. Politikken skal derfor læses og iværksættes i tæt sammenhæng med de mål og principper, som i øvrigt er fastlagt for kommunens indsats på ældreområdet – f.eks. i kommunens Velfærdspolitik, Sundhedspolitik og Handicappolitik.

I perioden 2016-2019 er alle kommuner bevilget midler fra den nationale "værdighedsmilliard". Ydermere har Fanø Kommunes Byråd afsat penge til at imødekomme den demografiske udvikling på området.

Ifølge lovgivningen om kommunale værdighedspolitikker skal kommunalbestyrelsen, indenfor det første år af den kommunale valgperiode, vedtage en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Det betyder at Senior- og værdighedspolitikken skal behandles og opdateres igen i 2022.

